

HUNYADFALVÁN HAVAS TAVASZELŐBEN

**VÉKONYNÉ HÁZI ESZTER POLGÁRMESTERASSZONY
BEMUTATJA FALUJÁT**

Egy épületekkel körbevett tér közepén vár bennünket Hunyadfalva polgármester asszonya, Kopaszné Ágival, kolléganővel, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei módszertani iroda egyik munkatársával érkezünk a faluba. Mikor ugyanitt búcsúzunk tőle, hisz végig mesélt mindent, már tudjuk, hogy a 20-as években épült épületek: a falu volt iskolája és pedagógus lakása, valamint régi iskolája-temploma vesznek körül bennünket. Az egykori pedagóguslakás most önkormányzati helyiség, itt fogadja a polgármesterasszony azokat, akik segítségére várnak – közösen kitalálnak, elgondolnak, kérelmet írnak, megbeszélnek. A kérelmek itt fogalmazódnak, a hatá-

rozatot most a Nagykörűi Közös Hivatalban hozzák.

A kilenc éve, utoljára még az alsó tagozatosoknak helyet adó iskola ma szociális helyiség, itt osztják a ruhát az arra szorulóknak. A korábban két egység, későbbi bővítés eredményeként, ma összefüggő épületegyüttes. És a végén, új beruházás, épület készül az olcsóbb fűtéshez kellő kazánháznak. Szemben, a régi iskolaterem-templom ma már csak templom, misék helyéül szolgál, megőrizve régi iskolapadjait és muzeális értékű harmóniumát. Ritka hely az országban, ahol megmaradt a tanterem elejében az Isten házát jelezni hivatott oltár. Illyés Gyula elemi iskolája után, most látok ilyet életem-

ben másodszer. A szentélyt elzáró, behajtható ajtó a tanterem felé egyben táblaként szolgált vagy táblákat tartott, többet, mert külön a simát, a vonalast és a kockásat. De hiába hajtották be a gyerekek reggeli imája után az ajtót, csak más tanítás folyt egy Isten háza tanteremben. A gyerekek érzéketlenül tudták tanítás alatt, hol vannak, s még akkor is tudták volna, ha a reggeli imán kívül is nem hatott volna át ismereteket, élethez szükséges tudásokat, énekeket, játékokat, táncokat – amelyekkel rendszerint egyházi ünnepekre készültek – a vallás. Elmesélték, eljátszották, eltáncolták az emberiség továbbéléséhez, fennmaradásához kellő történeteket, amelyek nélkül nem mozdul kellőképp a lélek, amikor kéne, amikor nincs hátra más.

Hunyadfalva 2013 januárjáig Körjegyzőséghez tartozott, Csataszöggel és Nagykörűvel. Hét-nyolc kilométernél nincs nagyobb távolság köztük, ezekkel a falvakkal közös iskolájuk van. Kötelekkel kiegészülve most EU-s program keretében közösen jutnak ivóvízhez. 12-13 évvel ezelőtt – Tiszasüllyel együtt – az öt település együtt intézkedett a szennyvizéről. 11-12 éve pályáztak, és azóta van PB helyett földgázuk és közvilágításuk. Együttműködnek. Közös a falu cseresznyefesztiválja Nagykörűvel. Hunyadfalva most tervezi beültetni 2 hektáros önkormányzati földjét gyümölcsfákkal, helyi terméket akarnak, lekvár főzésbe kezdenek. A legelő, kaszáló helyére szánnak emiatt jövőre már felszántott

földet, amibe krumplit, répát is vetnek-ültetnek.

Vékonyné Házi Eszter 20 éve, 1993. január elsejétől polgármester. Azóta, amióta a település önállóvá vált. Főállású polgármester, s nemcsak számára, de a falu számára is bebizonyosodott, hogy jól tudja hasznosítani diplomáit, hiszen vegyész, gépész üzemmérnök és mérlegképes könyvelő. Helytáll műszaki fejlesztéseknél, építkezéseknél, de a falu élelmiszerboltja-kocsmája könyvelését is maga végzi, ennek is köszönhető, hogy az árak alacsonyabbak lehetnek. Gondolkodását jól példázza, hogy fontosnak tartja, hogy az élelmiszerbolt és italbolt haszna a faluban maradjon. Az, hogy van, két munkahelyet jelent a falu számára. Miután a boltban hiány nem lehet, kéthavi fizetését a boltban adta, azzal, hogy ha valakinek szüksége van rá, hitelt kaphasson. Az a fajta vezető, aki gazdasszonya a falujának.

Hunyadfalvának 230 lakosa van. Ennek 40%-a aktív korú, körülbelül a felük munkanélküli. Számukra a lakásfenntartási támogatás, míg a falu gyerekes családjai számára – jellemzőek Hunyadfalvára a 3-4 gyerekes családok – a gyermekvédelmi támogatás jelent segítséget. 27%-nyi nyugdíjas van a faluban és 30-33% gyerek. Ez 70 gyereket jelent. Könnyű a polgármester asszonynak tudni, mert ez ünnepeken 70 csomagot jelent.

Vékonyné Házi Eszterre a gyerekekkel foglalkozás, a rájuk figyelés, a nekik példát mutató, mondhatni anyai szinten jellemző. Amikor beszélgetés közben meglepődöm, megörülök valaminek, mindig olyasmit mond rá, mint azok az emberek, akik pontosan tudják, mit ér, amit csinálnak. Hihetetlennek találom, amiket a gyerekekkel kapcsolatban mesél. Erre azt mondja, Hunyadfalván mindenki figyel mindenki gyerekére. Ezt

utoljára így kijelenteni Pusztafalun hallottam, a '80-as években. De az, akkor, ott, egy maga-ura parasztfalu volt, amelyik őrizte értékeit. És nemcsak a gyerekek nevelésére volt gondja, de minden változásra, ami a leépülését jelenthette volna, megvolt a maga válasza. Hunyadfalván szegénység van. De – a polgármesterasszonynak köszönhetően – itt is mentik az értéket. És épp ezért, a kapcsolatoknak köszönhetően, megvannak a módok arra, hogy a szegénységet is át lehessen vészteni. Azért van a falunak néhány tehene, több családnak birkája. A polgármesterasszony férje családi gazdálkodást folytat. 50 hektáron gazdálkodik. Utánuk négy családnak van 5-6-8 hektár földje. És a faluban becse van a munkának. Amit Vékonyné fia példája jelez. Ő 21 éves, technikus a Mercedesnél, ahol addig dolgozik, amíg megalapozza gazdálkodását. 21 évesen máris Aranykalászos Mezőgazda.

A polgármesterasszony most épp az aprítékkal tüzelésre állítja át az önkormányzati fűtést. De a rászorulóknak is ott a megoldás a téli tüzelőre: erdőgazdasággal való jó kapcsolatának köszönhetően mehetnek, ott a gallyszedés.*

* Ez ugyanúgy haszonvétel, mint amire M. Tóth János írásának címe vonatkozik a Helyi érték rovatban.

rokban első alkalommal megnézi, aztán maga is csinálja, amit az anyjától lát.

Hunyadfalván falunapra a szülők csinálják a gyerekek műsorát. De a polgármesterasszonynak minden ott kell lenni. Nélküle még a vetélkedőket sem csinálják meg. És, hogy szívesen teszi, látszik abból is, hogy esténként, amikor otthon mindennel végzett, kimegy az utcára, s játszik a gyerekekkel. Ezt találja a legjobbnak. Hogy kint, együtt játsszanak.

Keltet 10-20 libát, kacsát. Mennek hozzá az asszonyok, rábeszéli őket, átveszik tőle a szokást. 200 csirkéje szokott lenni, régebben bikájuk is volt, 10. Van 70 család méhük. A faluban rajtuk kívül még egy ember méhészkedik.

Hunyadfalván a 20-as években – a tanyákkal együtt – 600 fő élt. A legtöbben 800-an voltak a faluban. Most 230-an vannak. A polgármesterasszony arra a legbüszkébb, hogy akik itt születtek, az utóbbi tíz évben nem mentek el lakni.

Hunyadfalván a 2000-es árvíz óta van falugondnoki szolgálat. A falugondnok a polgármesterasszony férje.

A közmunkások pályázata lehetővé teszi, hogy a belvíz elvezető árknak tisztítására most 10 fő közmunkás álljon be dolgozni. A falunak van 2 házi gondozója és 2 pályázati, szociális gondozója.

Vékonyné Házi Eszter a hangsúlyt a gyerekekre és a szülők-gyerekek kapcsolatára teszi. Ha a falu művelődése kerül szóba, lépten-nyomon ez derül ki. A falusi műsorokat a szülők és gyerekek együtt csinálják. A családi napokon, a versenyeken, az egyéni versenyeken is, a főzésben, a fociban, mindenki részt vesz. A nagymamák is versenyeznek. És futballoznak a férfiak a feleségek ellen, az apukák a gyerekek ellen, a gyerekek az anyukák-lányok ellen. A polgármesterasszony a falu minden kulturális alkalmán és a nyaranta következetesen megszervezett táboroztatáson is, arra figyel, hogy azoknak a családoknak a gyerekei is, ez néhány család, akiknél a gyerekek arra szocializálódhatnak, hogy ne dolgozzanak, kapjanak kedvet a munkához. Ugyan pályázati pénzt csak 15 gyerek étkeztetésére kap nyaranta, de 2012-ben sor került az összes gyerek bevonására. Bicikli túrát szerveztek, a házi gondozók segítségével a Tiszá-

ra mentek fürdeni. Hozzáteszi rögtön, hogy a nagykörűi szabad strandon a Tisza 40 centis. A lánya a nyári tábo-

MÁTYUS ALIZ falukutató, népművelő, író, szociológus, Erdei Ferenc-díjas (1982). A Nemzeti Művelődési Intézet Szín – Közösségi Művelődés című szakmai folyóiratának alapítója, felelős szerkesztő, Wlassics Gyula-díjas (2002).